

מתורתו של צדיק יעקב

משנתו של מרן רבי יעקב אביחצירא זי"ע | על דרך הפשט לקט דרושים ומאמרים, בביאור פשט מצוות התורה וענייני עבודת הש"ת שגלגלנו מכל ספריו הק'

הג השבועות ופר' נשא תשפ"ג

כל אחד מישראל נשאל האם מקבל התורה

ה' יתן אמר המבשרות צבא רב (תהלים סח יב). אקרו רבותינו זכרונם לברכה (מכילתא דרשב"י שמות כ טו), כי כשהקדוש ברוך הוא מוציא את הקול היו ישראל רואים עין בעין, כמו האדם הלוקח כלי מיד ליד, והנה בדבור ממש לקח, מה שלא היה בשום דבור מעולם. והנה הדבור הולך לישראל ואומר לו אני הדבור פלוני, תקבלני אם לא, ואמר לו הן. כמה וכמה אותיות יש בו, ורמזים ודרשים וסודות ופשטים יש בו, תקבלני אם לא, ואמר לו הן. עד שכל הדבורות היו מחזירים את ישראל כלם, וקבלו ואמרו (שמות כד ז) 'נעשה ונשמע':

וזה ה' יתן אמר, והנה צריך לומר 'אדני אומר', אלא זה הקול היה בו ממש, והנה נתן ביד ורואים אותו ישראל, שגאמר (שם כ טו) 'וכל העם ראים את הקולות'. ועוד, הדבור היה הולך לכל ישראל, ואומר אני הדבור פלוני תקבלני אם לא, ואמר לו הן, וזהו המבשרות הדבור לישראל, וזהו צבא רב.

(דרוש טוב, דרוש ב' למתן תורה)

הקב"ה יחד שמו על ישראל במתן תורה

וזהו הטעם שבשעת נתינת התורה, ריש מלין פתח ואמר (שמות כ ב) 'אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים'. והנה מצייני דאין הקדוש ברוך הוא מיוחד שמו להקרא אלוה על האדם, וזאת אחרי מות האדם כמו שמצינו באבות העולם, ואם כן היכי קאמר הקדוש ברוך הוא בשעת מתן תורה 'אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים', אלא נדאי בעל כרחנו לומר שהקדוש ברוך הוא גלוי וידוע לפניו שלא הוציא ישראל ממצרים עד שהיו ראויים להקרא אלוה עליהם, ולא שיהי להקרא להקדוש ברוך הוא אלוה על האדם, אלא אם כן האדם מקיים דבריו יתברך בכלל ובפרט, דאי לא הכי לא נקרא אלוה. וכמו שאמר הנביא (מלאכי א ח) 'אם אב אני איה כבודי ואם אדונים אני איה מוראי'. ועל זה אמר בתחלת נתינת התורה, 'אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים', הרי שפגלת מעשים טובים במצרים שבשביבם נעשית ראוי להוציאך משם ולהקרא אלקיך. וזהו עקר יציאת מצרים שהזכיר יציאת מצרים בקבלת התורה, ועקר השבח הוא לישראל שסגלו מעשים טובים עד שהיו ראויים לצאת. וכן נמי בכל עת שמזכיר יציאת מצרים, הוא על אפן זה:

(בגדי השרד)

המלאך האדם המתפלל רצוי ותפלתו רצויה, אז קושר התפלה כתר ועטרה בראש צדיק חי העולמים: והנה התפלה הזאת של מנחת ערב שבועות, אף על גב דהאדם המתפלל ראוי ותפלתו כראוי, צריכה עוד תנאי אחר, שלא בשל האדם הזה שום לילה מושבון העמר [וכו']. וזה שאמר והקטיר הכהן הוא המלאך כאמור, את אזכרתה גימטריא 'זו כתר', הכתר שקושר מהתפלה כאמור. מנשה, 'צד' הוא ראשי תבות גדולת ראשון שני כאמור, דהינו ששומר האדם הזה בימי העמר שלא בטל שום לילה:

(מחשוף הלבן פרשת ויקרא)

עד מתן תורה לא היה קיום לעולם

ארץ רעשה אף שמים וגו' (תהלים סח ט). אקרו רבותינו זכרונם לברכה (ושיה"ש א נא) כי כל זמן שלא קבלו ישראל התורה, היה העולם מתמוטט ומתנועע ולא היה קיום לשמים ולארץ, וכך אמרו השמים והארץ, לא בראת אותנו אלא בשביל התורה, כמו שכתוב (ירמיה לג כה) 'אם לא בריתי יומם ולילה תקות שמים וארץ לא שמתי'. וכמו שכתוב (תהלים עו ט) 'ארץ יראה וקטטה', אם יראה למה שקטטה, ואם שקטטה למה יראה, אלא קדם שנתנה התורה יראה, עד שנתנה תורה שקטטה (שבת פח). ולא שקטטה עד שנתנה על הר סיני שהוא ענו, ועל ידי ישראל, שאין אלהותו יתברך אלא על ידי ישראל. זה שאמר הכתוב ארץ רעשה אף שמים נטפו מפני אלקים, בעת נתינת התורה, כשאמר להם הקדוש ברוך הוא אני נוטתה על הר סיני ועל ידי ישראל, מיד נתקדשה דעתה. וזהו סיני מפני אלקים, גם הר סיני נרתע, עד שאמר לו לישראל:

(דרוש טוב, דרוש ב' למתן תורה)

כדי שיהיו ראויים לתורה הוצרך להמיתם ולהחיותם

נשם נדבות תניף אלקים וגו' (תהלים סח י). כשהקדוש ברוך הוא אמר שני דברות 'אנכי ולא יהיה לך', מיד פרתה נשמתם ומתו ונעשו פגרים מתים, ולמה המיתם הקדוש ברוך הוא, אמר הקדוש ברוך הוא אם אני מניחם באלו הגופות, אלו הגופות אינם ראויים לקבלת התורה, לפי שהם מזוהמים ממצרים, ולכן אני מניחם ומוריד להם טל מן השמים שעתידים המיתם להחיות בו, זה שאמר הכתוב נשם נדבות תניף אלקים, טל של תחית המיתם, תניף אלקים ותחיתם. ולמה המיתם, לפי שנחלתך ונלאה, עודם מזוהמים, לפיכך אתה כוננתה, והמיתם והחיתם בטל:

(דרוש טוב, דרוש ב' למתן תורה)

זכות קדושת ישראל ואחדותם זכו לתורה

ויסעו מרפידים ובאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר. ומשה עלה אל האלקים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר פה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל (שמות יט ב-ג). אפשר לומר, דרבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין קו.) דרשו על פסוק (שמות יח ח) 'יבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים', שרפו ידיהם מן התורה, לפיכך נתגרה בהם עמלק, ועכשו שנתקדשו בהר סיני ורצו לקבל התורה, הסירו רפיון ידם וקבלו עליהם לקבל התורה ולשמרה בזריזות, ונתקדשו ונתטהרו ונעשו אהובים זה לזה בלב אחד כאיש אחד. ומצד קדשתם וטהרתם ואחדותם וזה משה שעלה אל האלקים, דזכות ישראל היא שהשלימה למשה מעלתו, וכמו שמצינו בתלמוד (סנהדרין יא.) שצאח בת קול ואמרה יש אחד כאן שראוי שתשרה עליו שכניה כמשה אלא שאין דורו ראוי לכך. מכאן ראה שזכות הדור היא שפסיעת לשלמות גדול הדור. והנה מצייני שהאבות נקראים 'הרים', וישראל, עכשו שנתקדשו באחדות אחת, נקראו כלם בשם 'הר אחד':

עזבו את הרפיון בתורה והתאחדו

וזהו שאמר ויסעו מרפידים, דהינו, נסעו מרפיון ידם שהיה בהם בתחלה, עכשו הסירו רפיון ידם ובאו למדבר סיני בזריזות, לקבל התורה בזריזות ולשמרה בזריזות. ויחן שם ישראל, נעשו בלב אחד כאיש אחד, כמו שדרשו רבותינו זכרונם לברכה (מכילתא מס דבחדש א.) נגד ההר, לרמוז דכמו שהר סיני נוף אחד, גם הם נעשו הר אחד, נוף אחד וקדשה אחת ואחדות אחת, וזהו נגד ההר:

אחר שזכו לשלימות קבלו את התורה

ומשה עלה אל האלקים ויקרא אליו ה' מן ההר לאמר, הנה הם ישראל כמו שאמרנו. ועוד נמי, הנה במלוי כזה: ה"י רי"ש עם הכולל גימטריא 'ישראל'. וזהו ויקרא אליו ה' מן ההר, דהינו, זאת המעלה שבאה לך מסבת ההר, שהם ישראל ועכשו הכל מתקן, העם מתקנים והמנהיג מתקן, גם אני איני מונע השפעתך מהם, לפיכך פה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל.

(פיתוחי חותם פרשת יתרו)

מעלת תפילת מנחה בערב שבועות

והקטיר הכהן את אזכרתה מגרשה ומשמנה על כל לבנתה אשה לח (ויקרא ב טו). זה רומז גם כן כמו שאמרנו למעלה (פסוק ב) דהתפלה עולה על ידי המלאך, דקשרוזה

מה אומר רבינו מוהיבן יש דאיה שזכות הדור היא שמוסיעת לשלמות גדול הדור? (נא לכתוב תשובה קצרה ומתמצתת).

פתרונות יש לשלוח עד יום שלישי הקדוש, כמו כן נא לציין כתובת מודיקת וטלפון

למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס 0774702681, יש לציין בראש הדף 'עבוד אביר יעקב'

שם הזוכה בסידור לשחרית מתיבתא בהוצאת עוז והדר:

פרשת בא:

ה' ישראל מאיר גרבר ממושב תפרח.

התשובה צריכה להיות מתוך ספרי מרן ה'אביר יעקב' זי"ע (או מתוך עלון זה) בין שולחי התשובות תיערך הגרלה על סידור לשחרית מתיבתא בהוצאת "עוז והדר".

